

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๒๑.๗ ๕๓๓๖

9 เมษายน ๒๕๕๙

ลำดับเลขที่การคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19638 ส. ๖๐๖
วันที่ 4 เม.ย. 59 วันที่ : ๕5389/59 ส. ๑ ✓
เวลา 09.25 วันที่ : 04 เม.ย. 59 เวลา : 8:54

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

เรื่อง การให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับแก่กรมวิชาการเกษตร ในการจำหน่ายพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง การให้สิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับแก่กรมวิชาการเกษตร ในการจำหน่ายพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอ คณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ (กระทรวงการคลัง) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำโครงการ (Flagship project) จำนวน ๗ โครงการ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๑ ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy) และโครงการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชรองรับประชาคมอาเซียน (Seed Hub Center) เป็นหนึ่งในโครงการในการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีเป้าหมายผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชที่มีศักยภาพของภูมิภาคเอเชีย ซึ่งศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับพันธุ์พืชทั้งระบบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของสมาคมทดสอบเมล็ดพันธุ์นานาชาติ (ISTA) และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้กับสินค้าเมล็ดพันธุ์พืชของไทยในการเข้าสู่เวทีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลกในอนาคต ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรได้พัฒนาศูนย์วิจัยพันธุ์พืชและผลิตพันธุ์หลักเพื่อผลิตพันธุ์พืชชั้นพันธุ์ขยายจำหน่ายให้แก่เกษตรกร โดยดำเนินการทุกศูนย์วิจัย ซึ่งศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลกเป็นต้นแบบการผลิต ถั่วเหลืองและถั่วเขียว

๑.๒ กรมวิชาการเกษตรมีภารกิจและเป็นองค์กรนำด้านวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช รวมทั้งมีผลงานวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตที่ดี มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาการ เป็นที่ยอมรับของภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร และเป็นพันธุ์พืชที่หน่วยงานภาครัฐ องค์กร หรือรัฐวิสาหกิจ ต้องการซื้อเพื่อนำไปขยายผลสู่เกษตรกร เพื่อให้ได้ผลผลิตพืชที่ดีมีคุณภาพและช่วยลดต้นทุนในการผลิต จึงมีการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชเพิ่มขึ้นมากเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์พืชรองรับประชาคมอาเซียน โดยมีเครือข่ายส่วนราชการขอซื้อเมล็ดพันธุ์และปัจจัยการผลิตไปขยายผลสู่เกษตรกร เช่น กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร แต่เนื่องจากกรมวิชาการเกษตร ยังไม่ได้รับสิทธิพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๖ ทำให้หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจในฐานะผู้ซื้อไม่สามารถดำเนินการซื้อพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตจากกรมวิชาการเกษตรโดยวิธีกรณีพิเศษได้

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขออนุมัติให้กรมวิชาการเกษตรได้รับสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ ในการจำหน่ายพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตแก่หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานดังกล่าวดำเนินการได้โดยวิธีกรณีพิเศษ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และเพื่อเป็นทางเลือกของหน่วยงานผู้ซื้ออันจะได้รับประโยชน์สูงสุดในการขยายพันธุ์พืชที่ดีและมีคุณภาพเพื่อไป

/แจก...

แจกจ่ายให้แก่เกษตรกร อีกทั้งเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายซึ่งเป็นผลดีกับการพัฒนาคุณภาพที่ดีของเกษตรกร และเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ประชาชนมีความมั่นคงทางด้านอาหารอันเป็นฐานสร้างรายได้ให้กับประเทศ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๖ กำหนดว่า “การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีกรณีพิเศษ ได้แก่ การซื้อหรือการจ้างจากส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ผลิตพัสดุหรือทำงานจ้างนั่นเอง และนายกรัฐมนตรีอนุมัติให้ซื้อหรือจ้าง

(๒) มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ซื้อหรือจ้าง และกรณีนี้ให้รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย”

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว การที่ส่วนราชการจะดำเนินการซื้อหรือจ้าง โดยวิธีกรณีพิเศษจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นใดได้ ก็โดยอาศัยคำสั่งนายกรัฐมนตรี หรือมีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติกำหนดให้ซื้อหรือจ้างเท่านั้น ซึ่งในกรณีที่หน่วยงานใดประสงค์จะขอรับสิทธิพิเศษในเรื่องใด คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาว่าสมควรจะให้สิทธิพิเศษตามที่ขอหรือไม่ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๒๙๔๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาสิทธิพิเศษเป็นเรื่องๆ หรือเป็นกรณีๆ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้วินิจฉัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ กรณีการพิจารณายกเลิกอภิสิทธิ์หรือสิทธิพิเศษต่างๆ ที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้เดิม หรือให้สิทธิพิเศษเป็นเรื่องๆ หรือเป็นกรณีๆ ว่า คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ มีอำนาจในการพิจารณายกเลิกหรือให้สิทธิพิเศษ โดยแจ้งมติที่ประชุมไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ ต่อมาคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ ได้พิจารณาตามข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๓/๒๕๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การให้สิทธิพิเศษในการให้บริการทางวิชาการและการวิจัยแก่สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ จึงวางหลักเกณฑ์การพิจารณาว่า หากกรณีหน่วยงานใดยังไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการได้รับสิทธิพิเศษให้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสำหรับกรณีที่หน่วยงานใดเคยได้รับการพิจารณาสิทธิพิเศษแล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยมีเป้าหมายผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีศักยภาพของภูมิภาคเอเชีย และสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตที่ดี มีคุณภาพและช่วยลดต้นทุนในการผลิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของเกษตรกรให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

๔. สำคัญ / ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษของหน่วยงานและรัฐวิสาหกิจ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาแล้ว มีมติดังนี้

๔.๑ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้บังคับแก่กรณีใด ให้กระทำการนั้นหรือวินิจฉัยกรณีนั้นไปตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ประเพณีการปกครองดังกล่าวต้องไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญนี้” ซึ่งโดยหลักการพื้นฐานหรือแนวนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลในประเทศไทยเสรีนิยม โดยสนับสนุนเศรษฐกิจแบบเสรีและเป็นธรรมโดยอาศัยกลไกตลาด และต้องไม่ตรากฎหมายควบคุมธุรกิจโดยไม่มีความจำเป็นและต้องไม่ประกอบธุรกิจแข่งขันกับเอกชน เว้นแต่จะมีความจำเป็นเพื่อรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือจัดให้มีสาธารณูปโภค จากหลักการข้างต้น รัฐจึงไม่มีนโยบายที่จะให้สิทธิพิเศษแก่หน่วยงานใดๆ เพิ่มเติมอีก เว้นแต่จะอยู่ในข่ายเข้าข้อยกเว้นดังกล่าว

๔.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเป้าหมายผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชที่มีศักยภาพของภูมิภาคเอเชียเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามยุทธศาสตร์ของประเทศ โดยกรมวิชาการเกษตรมีภารกิจและเป็นองค์กรนำด้านวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช รวมทั้งมีผลงานการวิจัยด้านเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตที่ดี มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาการ เป็นที่ยอมรับของภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร ทั้งยังเป็นพันธุ์พืชที่หน่วยงานภาครัฐ หรือรัฐวิสาหกิจมีความต้องการเพื่อนำไปขยายผลสู่เกษตรกรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดีมีคุณภาพและช่วยลดต้นทุนในการผลิต จึงมอบหมายให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับพันธุ์พืชทั้งระบบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของสมาคมทดสอบเมล็ดพันธุ์นานาชาติ (ISTA) และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้กับสินค้าเมล็ดพันธุ์พืชของไทยในการเข้าสู่เวทีประชาคมอาเซียนและตลาดโลกในอนาคต ซึ่งเป็นผลดีกับการพัฒนาคุณภาพที่ดีของเกษตรกรอันเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ประชาชนมีความมั่นคงทางด้านอาหาร และเป็นรากฐานในการสร้างรายได้ให้กับแผ่นดิน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ถือได้ว่า เป็นกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้กลไกของรัฐเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐด้านวิทยาการและรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีได้เป็นการขัดต่อหลักการพื้นฐานหรือแนวนโยบายทางด้านเศรษฐกิจของรัฐบาลตามนโยบายข้างต้นแต่อย่างใด ดังนั้น จึงอนุมัติให้กรมวิชาการเกษตรได้รับสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ ในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ประสงค์จะจัดซื้อเมล็ดพันธุ์พืชหรือปัจจัยการผลิต สามารถติดต่อขอซื้อจากกรมวิชาการเกษตรได้โดยตรง ทั้งนี้ สิทธิพิเศษในการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตนั้น มีความหมายครอบคลุม ดังนี้

๑) พันธุ์พืช หมายถึง พันธุ์พืชไร่ พืชสวน และปัจจัยการผลิตที่ได้จากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งพันธุ์พืช หมายความว่า ส่วนที่ใช้ในการขยายพันธุ์ เช่น เมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์ ต้นพันธุ์ หัวพันธุ์ หน่อพันธุ์ เป็นต้น

๒) ปัจจัยการผลิต หมายถึง ผลิตภัณฑ์ชีววินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยชีวภาพ ชุดตรวจสอบเชื้อชีววินทรีย์ เป็นต้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับมติของคณะกรรมการพิจารณาสิทธิพิเศษฯ ตามนัย ข้อ ๔ ข้างต้น ดังนั้น จึงขอเสนอเรื่องนี้มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา พร้อมทั้งแจ้งเวียนมติคณะรัฐมนตรีให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖